

Täysistunto

Torstai 24.10.2024 klo 16.00—20.05

10. Puhemiesneuvoston ehdotus eduskunnan päätökseksi Kansaneläkelaitoksen valtuutettujen johtosäännön muuttamisesta

Puhemiesneuvoston ehdotus PNE 1/2024 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 10. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään sosiaali- ja terveystieteiden valtiokuntaan. — Keskustelu alkaa. Edustaja Nieminen.

Keskustelu

18.49 **Mira Nieminen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Kansaneläkelaitoksen hallintoa ja toimintaa valvovat eduskunnan valitsevat valtuutetut. Valtuutettujen tehtäviä on muutettu 1.7.2024 voimaan tulleella lainmuutoksella. Ennen edellä mainittua lainmuutosta valtuutettujen tehtävänä oli valita Kansaneläkelaitokselle tarpeellinen määrä tilintarkastajia ja varatilintarkastajia, joista vähintään kahden tilintarkastajan ja varatilintarkastajan oli oltava KHT-tilintarkastaja tai JHT-tilintarkastaja. Lisäksi valtuutettujen tehtävänä oli vahvistaa tilintarkastajille johtosääntö.

Lainmuutoksen jälkeen valtuutetut valitsevat Kansaneläkelaitokselle tilintarkastajan ja tarvittaessa varatilintarkastajan tarkastamaan kirjanpitoa, tilinpäätöstä ja hallintoa. Lainmuutoksella lakkautettiin Kelan valtuutettujen nimeämistä tilintarkastajista, joita oli kaksi ammattitilintarkastajaa ja kansanedustajatilintarkastajat, koostuva toimielin, ja tilintarkastus perustuu nyt pelkästään ammattitilintarkastukseen. Muutoksen takia valtuutettujen johtosääntöä tulee päivittää siten, etteivät valtuutetut päästä tilintarkastajien palkkioista ja matkakulujen perusteista.

Lainmuutoksista aiheutuvien muutosten lisäksi on tarpeen päivittää valtuutettujen johtosääntöä valtuutettujen osallistumisesta etäyhteydellä kokouksiin sekä asiakirjojen sähköisestä allekirjoittamisesta.

Arvoisa rouva puhemies! Lainmuutoksen myötä Kansaneläkelaitoksen tilintarkastuksesta huolehtivat ammattitilintarkastajat tai tilintarkastusyhteisö, jonka valtuutetut valitsevat julkisista hankinnoista ja käyttösopimuksista annetun lain mukaisen kilpailutuksen perusteella. Siten valtuutettujen johtosäännön 3 §:n 2 kohta on tarpeeton, ja se tulee kumota. Johtosäännön 3 §:n 1 ja 3 kohdassa viitataan tilintarkastajiin monikossa. Selvyyden vuoksi myös tältä osin johtosäännön 3 §:ää on syytä muuttaa kielellisesti. Edellä todettujen muutosten vuoksi 3 § esitetään muutettavaksi kokonaisuudessaan.

Valtuutettujen johtosäännön 5 §:n mukaan valtuutettujen kokous on päätösvaltainen, kun vähintään kahdeksan valtuutettua on läsnä. Kyseiset säännökset jättävät avoimeksi, edellyttävätkö kokouksen päätösvaltaisuus, että vähintään kahdeksan valtuutettua on fyysisi-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 108/2024 vp

sesti läsnä samassa paikassa. Tilanteen selkeyttämiseksi johtosäännön 4 §:ään ehdotetaan lisättäväksi säännökset valtuutettujen mahdollisuudesta kokoontua etäkokoukseen.

Arvoisa rouva puhemies! Kokouskäytännöistä. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi 4 momentti, jonka mukaan valtuutettu voi osallistua kokoukseen tietoteknisiä välineitä ja yhteyksiä käyttämällä, niin sanotulla etäyhteydellä. Ehdotuksen mukaan edellytyksenä etäyhteyden käyttämiselle on, että kokoukseen osallistuvat ovat tietoturvalisessä yhteydessä keskenään. Vaatimus tietoturvalisyydesta on valtuutettujen etäkokoontumisen oikeudellinen edellytys. Ehdotetun uuden 5 momentin mukaan etäyhteydellä järjestettävissä kokouksissa tulee huolehtia siitä, että kokous voidaan toimeenpanna luottamuksellisesti ja että ulkopuoliset eivät saa tietoa kokouksessa esillä olevista asioista tai asiakirjoista ennen niiden julkiseksi tuloa.

Pykälän 6 momentissa ehdotetaan lisättäväksi kielto käsitellä etäyhteydellä järjestettävissä kokouksissa salassa pidettäviä asiakirjoja tai asioita. Säännös on tarpeen, koska ainaaan toistaiseksi etäyhteydellä järjestettäviin kokouksiin ei ole käytettävissä sellaista ratkaisua, joka takaisi asianmukaisen käsittelyn edellytykset salassa pidettäville asioille.

Pykälään ehdotetut lisäykset tuovat valtuutettujen kokousjärjestelyihin joustoa. Puheenjohtaja voi harkintansa mukaan kutsua valtuutetut joko tavanomaiseen lähikokoukseen, etäkokoukseen tai hybridikokoukseen. Hybridikokouksessa osa osallistujista on fyysisesti läsnä samassa paikassa ja osa osallistuu etäyhteydellä.

Johtosäännön 8 §:n mukaan valtuutettujen puolesta annettavat toimituskirjat ja muut asiakirjat allekirjoittaa puheenjohtaja ja sihteeri. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi säännös mahdollisuudesta allekirjoittaa asiakirjat sähköisesti. Sähköinen allekirjoitus tapahtuu tunnistusvälineen avulla, ja sen tulee täyttää eIDAS-asetuksen mukaiset kehittyneen sähköisen allekirjoituksen vaatimukset. Sähköisen allekirjoituksen myötä valtuutettujen kokouspöytäkirjat voidaan julkaista nopeammin, kun allekirjoittaminen onnistuu ilman fyysistä tapaamista ja asiakirjan postittamista, ja se lisää näin tietoturvalisyyttä. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin sosiaali- ja terveysvaliokuntaan.